

شورای عالی حوزه‌ی علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه‌ی خواهران

مدرسه‌ی علمیه‌ی فاطمیه جلفا

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

ویژگی روزه واقعی از دیدگاه آیات و روایات

استاد راهنما

سرکار خانم سیده عبدی

نگارنده

فاطمه وطن دوست

پاییز ۹۷

الحمد لله رب العالمين

شورای عالی حوزه‌های علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران

مدرسهی علمیه فاطمیه جلفا

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

ویژگی روزه واقعی از دیدگاه آیات و روایات

استاد راهنما

سرکار خانم سیده عبدی

نگارنده

فاطمه وطن دوست

پاییز ۹۷

تحمیدیه

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ أَلْهِمْنَا مَعْرِفَةَ فَضْلِهِ وَ إِجْلَالَ حُرْمَتِهِ، وَ التَّحَفُّظَ مِمَّا حَظَرْتَ فِيهِ، وَ أَعِنَّا عَلَى صِيَامِهِ بِكَفِّ الْجَوَارِحِ عَنْ مَعَاصِيكَ، وَ اسْتِعْمَالِهَا فِيهِ بِمَا يُرْضِيكَ حَتَّى لَأَسْمَاعِنَا إِلَى لَغْوٍ، وَ لَأُسْرِعَ بِأَبْصَارِنَا إِلَى لَهْوٍ وَ حَتَّى لَأَنْبَسُطَ أَيْدِينَا إِلَى مَحْظُورٍ، وَ لَأَنْخُطُوَ بِأَقْدَامِنَا إِلَى مَحْجُورٍ، وَ حَتَّى لَأَتَّبِعِيَ بُطُونُنَا إِلَّا مَا أَخْلَلْتَ، وَ لَأَتَنَطَّقَ أَلْسِنَتُنَا إِلَّا بِمَا مَثَلْتَ، وَ لَأَنْتَكَلِفَ إِلَّا مَا يُدْنِي مِنْ ثَوَابِكَ، وَ لَأَنْتَعَاظِي إِلَّا الَّذِي يَتَّقِي مِنْ عِقَابِكَ، ثُمَّ خَلِّصْ ذَلِكَ كُلَّهُ مِنْ رِئَاءِ الْمُرَاءِينَ، وَ سُمْعَةِ الْمُسْمِعِينَ، لَأَنْشُرِكَ فِيهِ أَحَدًا دُونَكَ، وَ لَأَنْبَتَغِي فِيهِ مُرَادًا سِوَاكَ»^۱

بار الها بر محمد و آلش درود فرست و معرفت برتری این ماه و بزرگداشت احترامش، و خودداری از محرمات در آن را به ما الهام کن، و ما را به روزه داشتن آن با حفظ جوارح از گناهان، و بهکار بردن آنها در آنچه که تو را خشنود می‌نماید یاری ده، تا با گوشمان به گفتار لغو گوش نکنیم، و با چشمانمان به تماشای لهو نشتابیم، و دست‌هایمان را به حرامی دراز نکنیم، و به سوی ممنوع تو گام برنداریم، و شکم‌هایمان جز به حلال پر نشود، و زبانمان به غیر آنچه تو گفته‌ای گویا نگردد، و جز در کاری که به ثواب تو نزدیک می‌کند به کوشش برنخیزیم، و جز آنچه از عقوبت نگاه دارد فرا نگیریم، آنگاه این همه را از خودنمایی ریاکاران و شهرتخواهی شهرتطلبان خالص و پاک گردان، به گونه‌ای که کسی را با تو در این امور شریک نکنیم، و مقصد و مقصودی غیر تو نداشته باشیم».

۱. صحیفه سجاده، دعای ۴۴

۱۱. حائری تهرانی، مهدی، *بنیادهای اخلاق اسلامی*، چ سوم، تهران: انتشارات کتابخانه صدر، ۱۳۷۳.
۱۲. حجتی کرمانی، محمدجواد، *ماه رمضان اوج عروج انسانی*، چ اول، تهران: انتشارات اطلاعات، ۱۳۹۱.
۱۳. خرّمشاهی، بهاءالدین، انصاری، مسعود، *پیام پیامبر*، ج ۷، چ اول، تهران: انتشارات منفرد، ۱۳۷۶.
۱۴. خمینی، روح الله، *درسنامه اخلاق* ۴، چ اول، قم: انتشارات دانش حوزه، ۱۳۸۲.
۱۵. دانش پژوه، وهاب، *حضور در حضور*، چ اول، تهران: انتشارات خورشید تابان، ۱۳۸۰.
۱۶. دهخدا، علیاکبر، *لغتنامه دهخدا*، چ اول، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۶.
۱۷. راسخچیزاده، حمید، *یادداشت‌هایی از اخلاق ارزشهای انسانی*، چ دوم، تهران: انتشارات انجمن اولیا و مربیان، ۱۳۸۷.
۱۸. شبّر، عبدالله، *ترجمه کتاب الاخلاق*، چ نهم، قم: انتشارات هجرت، ۱۳۸۲.
۱۹. شفیع‌ی مازندرانی، محمد، *عبادت روح زندگی*، قم: انتشارات مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۸.
۲۰. شیخ الاسلامی، حسین، *ارزش و اهمیت ماه مبارک رمضان*، چ چهارم، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۷۹.
۲۱. صدر، محمد باقر، *آئین بندگی در آئینه اندیشه و احساس*، چ دوم، انتشارات خرمشهر، ۱۳۷۹.
۲۲. طالب‌نژاد، محسن، *روزه سپر آتش*، چ اول، تهران: انتشارات زعیم، ۱۳۸۹.
۲۳. طبرسی، حسن، *مکارم الاخلاق*، ج ۱، چ چهارم، قم: انتشارات شریف رضی، ۱۳۷۰.
۲۴. عارفیجو، مهدی، *شاخصه‌های رستگاری*، انتشارات مرکز تحقیقات رایانه‌های قائم اصفهان.
۲۵. عمید، حسن، *فرهنگ فارسی عمید*، چ هیجدهم، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۲.

۲۶. فتحعلیخانی، محمد، *آموزه‌های بنیادین علم اخلاق ۱*، چ اول، قم: انتشارات مرکز جهانی علوم اسلامی، ۱۳۷۹.
۲۷. فیض کاشانی، محسن، *حقایق در اخلاق و سیر و سلوک*، ترجمه: محمدباقر، صاعدی خراسانی، ج اول، شیراز: انتشارات علمیه اسلامی، بیتا.
۲۸. قرشی، علیاکبر، *قاموس قرآن*، ج ۴-۳، چ یازدهم، تهران: انتشارات دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۶.
۲۹. قیم، عبدالنبی، *فرهنگ معاصر عربی فارسی*، ج ۱، چ ششم، تهران: انتشارات فرهنگ معاصر، ۱۳۸۶.
۳۰. کمپانی، فضل‌الله، *نتایج و فوائد دین*، چ اول، تهران: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۵۴.
۳۱. کمیلی، مجتبی، *رمضان ماه معنویت خودسازی*، چ اول، قم: نشر نورگستر، ۱۳۸۱.
۳۲. کورانی، علی، *بسوی ضیافت خدا*، انتشارات دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۱.
۳۳. کهراریان، ظریفه، *معناشناسی قلب در قرآن*، چ اول، قم: انتشارات مرکز نشر هاجر، چ ۱۳۹۴.
۳۴. مطهری، مرتضی، *حکمتها و اندرزها*، چ ششم، تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۸۸.
۳۵. معین، محمد، *فرهنگ فارسی معین*، چ دوم، تهران: انتشارات سرایش، ۱۳۸۰.
۳۶. مقدسنیا، محمد، الهامینیا، علی اصغر، *اخلاق عبادی*، چ پنجم، تهران: انتشارات نمایندگی ولی فقیه اداره آموزش عقیدتی سیاسی، ۱۳۸۵.
۳۷. موسویراد لاهیجی، حسین، *روزه درمان بیماریهای روح و جسم*، چ دهم، قم: انتشارات اسلامی، ۱۳۶۴.
۳۸. نجفی، احمد، *روزه عارفان*، چ دوم، تهران: انتشارات تأویل، ۱۳۷۹.
۳۹. نراقی، احمد، *معراج السعادت*، چ هفتم، قم: انتشارات هجرت، ۱۳۷۸.

۴۰. نریمانی، علیرضا، *ضیافت آسمانی*، چ اول، قم: انتشارات ابتکار دانش، ۱۳۸۹.

۴۱. هادیمنش، ابوالفضل، *تبلیغ در رمضان*، چ اول، قم: انتشارات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه،

۱۳۹۱.

۴۲. یونسی، زهرا، *نمای بهشت و جهنم*، چ اول، قم: انتشارات مرکز نشر هاجر، ۱۳۹۴.

(ب) منابع عربی

۱. ابن شعبه حرانی، *تحف العقول عن آل الرسول*، ج ۱، چ دوم، قم: انتشارات جامعه

مدرسین، ۱۴۰۴.

۲. ابن‌طاوس، رضی‌الدین علی بن‌جعفر، *اقبال الاعمال*، ج ۱، چ دوم، تهران: انتشارات

دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۷.

۳.، *محاسب‌النفس*، ج ۱، چ سوم، بیجا: انتشارات

مرتضوی، بیتا.

۴. البستانی، فواد افرام، *فرهنگ جدید (عربی-فارسی) ترجمه: منجد الطلاب*، چ اول،

تهران: انتشارات اسلامی، ۱۳۸۹.

۵. بندرریگی، محمد، *المنجد عربی فارسی*، تهران: انتشارات ایران، ۱۳۸۴.

۶. تمیمی آمدی، عبدالواحد، *تصنیف غررالحکم و درر الکلم*، ج ۱، چ اول، قم: انتشارات

دفتر تبلیغات، ۱۳۶۶.

۷. جزائری، محدث، *النور المبین فی قصص الانبیاء والمرسلین*، ج ۱، چ اول، قم:

انتشارات آیت الله مرعشی، ۱۴۰۴.

۸. حرعاملی، محمدبن حسن، *وسائل الشیعه*، ج ۱۰، چ اول، قم: انتشارات مؤسسه آل‌البیت،

۱۴۰۹.

۹. شعیری، تاج الدین، جامع الاخبار، ج ۱، چ اول، قم: انتشارات رضی، ۱۴۰۵.
۱۰. صدوق، محمد بن علی بن بابویه، الخصال، ج ۱، چ اول، قم: انتشارات جامعه مدرسین، ۱۳۶۲.
۱۱.، الامالی صدوق، ج ۱، چ چهارم و پنجم، بیجا: انتشارات کتابخانه اسلامی، ۱۳۶۲.
۱۲.، علل الشرائع، ج ۲، چ اول، قم: انتشارات داوری مکان، بیجا.
۱۳.، فضائل الأشهر الثلاثة، ج ۱، بیجا، قم: انتشارات الداوری، بیجا.
۱۴.، معانی الاخبار، ج ۱، چ اول، قم: انتشارات جامعه مدرسین، ۱۴۰۳.
۱۵.، من لا یحضره الفقیه، ج ۴، قم: انتشارات جامعه مدرسین، ۱۴۰۴.
۱۶. طباطبایی، محمدحسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ج ۲، چ پنجم، قم: دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۴۱۷.
۱۷. طبرسی، فضل بن حسن، مکارم الاخلاق، ج ۱، چ چهارم، قم: انتشارات شریفی رضی، ۱۴۱۲.
۱۸. طبرسی، امین الاسلام، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، ج ۱-۱۵-۲۱، تهران: انتشارات فراهانی، ۱۳۶۰.

۱۹.، *جوامع الجامع*، ج ۱، مشهد: انتشارات بروج پژوهش‌های اسلامی

آستان قدس رضوی، ۱۳۷۷.

۲۰. طوسی، محمد بن حسن، *الامالی*، ج ۱، چ اول، قم: انتشارات دارالتقافه، ۱۴۱۴.

۲۱.، *تهذیب الاحکام*، ج ۴، چ چهارم، تهران: انتشارات دارالکتب

الاسلامیه، ۱۳۶۵.

۲۲. کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، *الکافی*، ج ۴-۵، چ چهارم، تهران: انتشارات دارالکتب

الاسلامیه، ۱۳۶۵.

۲۳. گیلانی، عبدالرزاق، *مصباح الشریعه*، ج ۱، چ اول، تهران: انتشارات پیام حق، ۱۳۷۷.

۲۴. مجلسی، محمدباقر، *بحارالانوار الجامعه لدرر اخبار الائمه الاطهار*، ج ۷۳، بیجا،

بیروت - لبنان، انتشارات مؤسسه الوفاء، ۱۴۰۴.

۲۵.، *بحارالانوار*، ج ۶۷، چ چهارم، تهران: انتشارات اسلامیه، ۱۳۸۲.

۲۶. نوری، محدث، *مستدرک الوسائل*، ج ۱۴، چ اول، قم: انتشارات مؤسسه آل البيت لاحیاء

التراث، ۱۴۰۸ق.

۲۷. ورام ابن ابی فراس، *مجموعه ورام (تنبيه الخواطر)*، ج ۲، چ اول، قم: انتشارات مکتبه

فقیه، بیتا.